

11173
Макар Жирков

ҮРҮМЭЧЧИ

Д
№73

Макар Жирков

ҮРҮМЭЧЧИ

(Кыра саастаах оболорго хойоонор)

Тичик

ДЬОКУУСКАЙ
2006

УДК 821.512.157-93-1 Жирков
ББК 84(2Рос=Як)-5
Ж 73

Художник Д.Н.Мухин

Ж 73 **Жирков М.Н.**
Үрүмэччи: (кыра оџолорго хоһооннор) / Макар Жирков. —
Дьокуускай: Бичик, 2006. — 16 с.
Кинигэбэ тыыл ветерана Макар Жирков кыра оџолорго анаан
суруйбут хоһоонноро түмүллэн киридилэр.
ISBN 5-7696-2468-X

Литературно-художественное издание

Жирков Макар Николаевич

БАБОЧКА

Редактор М. В. Мигалкина
Худож. редактор С. С. Перевалов
Техн. редактор Е. А. Ильина
Комп. верстка Р. М. Федотова

Подписано в печать 06.06.06. Формат 60x84/16
Усл. печ. л. 0,93. Уч.-изд. л. 0,7. Тираж 500+3500 экз. для свободной
реализации. Заказ № 1836.

Национальное книжное издательство "Бичик"
Республики Саха (Якутия)
677000, г. Якутск, ул. Орджоникидзе, 31
т. 42-20-26, 34-30-98, 34-30-58
www.bichik.ru
NKI@ykt.ru

Отпечатано в ОАО "Типография "Новости"
105005, г. Москва, ул. Фр. Энгельса, 46

ISBN 5-7696-2468-X

© Жирков Макар Николаевич, 2006
© НКИ "Бичик", 2006

ҮРҮМЭЧЧИ

Үчүтэйкээн дьүһүннээх
Үрүмэччи тэлээрэр.
Сибэккигэ түһүө кэрэх
Сүтэр тута мэлийэн.

Сибэккиттэн сибэккигэ
Көтөн-дайан тэлимниир.
Онтон атын үлэтин
Ончу, отой билбэтим.

ТАНАС КУУКУЛА

Кумаабы сирэйдээх,
Сымнабас былааттаах,
Сарайбыт дьууппалаах
Бу танас куукула.
Соробор маамабын
Солбуйан сыллааччы,
Үксүгэр балтыбын
Үтүктэн ытааччы.

ТАЛАХ АТ

Талах ат ампаарга
Өйөнөн турбутун
Ылаат да мииммитим,
Ыстана турбутум.
Төннөрбөр ол аппын
Саабыла гыммытым,
Баҕабыт батаһын
Быһыта сыспытым.

МАС ҮНАХ

Мас үнах барахсан
Майгылаах бастыга.
Кэйэри сатаабат,
Күрэнэн да хаалбат.

Күн аайы «далыгар»
Чункуйан турааччы.
Күнүскү ыамыгар
Чуу-чаа ыатааччы.

МЭЭЧИК

Икки дьураа ойуулаах
Эрэһиинкэ мээчикпин
Олус-олус таптыыбын,
Куруук ильдэ сылдьабын.
Мээчикпин, мээчикпин,
Эрэһиинжэ мээчикпин.

Кини ойор — ойобун,
Төкүнүйэр — сүүрэбин.
Иккиэн үкчү эбитимит,
Орто собус мэникимит.
Көөчүк, көөчүк мээчикпин,
Эрэһиинкэ мээчикпин!

ТЫЫРААХЫ

Тыыраахы бабайы
Кыһыылаах да көтөр.
Мин саалаах сылдырбын
Ыраахтан да көрөр.

Кустарга үөмэрбин
Айдааран биллэрэр.
Бу сылдыр диэбиттии
Үрдүбэр битийэр.

ТУОС ТАБА

Туохтан да толлубат
Туос таба тамайар,
Таһаҕас гыммакка
Наарталаах кыырайар.

Буур таба барахсан
Буурбаҕа айанныыр.
Будулҕа халлаанга
Муммакка абырыыр.

КУЛУНЧУК

Бытархан тымныыга
Хаардаахха, тыаллаахха
Кулунчук төрөөччү,
Күн сириң көрөөччү.

Айылба обото
Анала буоллаба.
Син ойон туруоба,
Салбалыы хаамыаба.

Ийэтин эмиэбэ,
Сэниэтэ кириэбэ.
Үргүөбэ, сүүрүөбэ,
Үөрбүттүү кистиэбэ.

ХАРАБЫЛ

Мөп-мөкүнүк ыт оботун
Миэхэ бэлэх биэрдилэр.
«Бэриниилээх добордонуон,
Бэйэн аһат», — диэтилэр.

Иһит булан үүт биэрдим,
Иһэн-салаан кэбистэ.
Сылаас тэллэх тэлгээтим,
Сытаат, тута утуйда.

Кыһын хаары оймуубут,
Сайын тыаны аймыбыт.
Таптыыр ытым — Харабыл,
Адъас дьингнээх — харабыл.

ТУРААХ

Даах, дараах сангалаах
Ол олорор тураах.
Үөһэттэн көрөөччү,
Көрөөт да, үөбээччи.
Акаары ол тураах
Сам дурак. Дур-раах! Даах!

КУОБАХ

Мээчик кутурук,
Чөрөс кулгаах,
Быччас харах,
Куттас куобах.

Ыарба талах —
Аһыыр аһа,
Курун ото —
Тотор ото.

Саһар сирэ:
Ычык иһэ,
Лаанкы анна,
Дулба быһа.

Сабынһаба —
Саһар албас,
Кыһын — маһан,
Сайын — боронг.

ОҢО КУОСКА

ОҢо куоска аан бастаан
Олбуор иһин кэрийдэ.
Онно кини соһуччу
Бөтүүк кыылы көрүстэ.
Онтуката эмискэ
Хаһыытаан тоҕо барда.
ОҢо куоска куттанна,
Остуолбаҕа ытынна.
Ньяабынаата, тыбыырда,
Харахтара быччайда,
Көхсүн сыһа бөкчөйдө,
Кутуруга хоройдо.

Жирков Макар Николаевич 1928 с. балаан
ыйн 8 күнүгэр Нам оройуонугар Хамаатта
нэһилиэгэр бааһынай кэргэнигэ төрөөбүтэ.

Оччотооҕу олох ыарахаттарын, сэрин аас-
туор сылларын барытын этинэи-хаанынан
билбитэ. 1955 с. армияҕа ынгырыллан ытык
изини төлөөн кэлэн, киномеханиктар курс-
тарын бүтэрбитэ. Айылҕаттан хобоон айар
алыпка ыллараан, бастаан дьонтон кистээн,
кыра да буоллар, бооччойо үөрэммитэ. Кини
оҕолорго анаан суруйуулары ордук табыллар
курдуктар. Ол тэттик хобооннору түмэн
"Үрүмэччи" диин кыра оҕолорго аналлаах ки-
нигэтэ күн сириг көрөр. Бу иһиниэ таһаарбыт
"Ходуһаҕа" диин киинигэтэ бэчээттэни, чугас
дьонун биһирэбилни ылыта.

Григорьев

